

► Publieksevenement erotiek

Aanvullend advies hygiëne en infectiepreventie

Erotische of seksuele handelingen bij evenement

Eerder heeft u als organisator een document ontvangen met basisadviezen hygiëne en infectiepreventie bij evenementen. Bij sommige evenementen is er een verhoogd risico op infectieziekten door de aard of omgeving van het evenement, zoals bij evenementen waarbij erotische of seksuele handelingen plaatsvinden. Daarom ontvangt u een aanvullend advies.

Maatregelen

Tijdens seksuele en erotische handelingen kunnen via onder andere sperma, bloed en vaginaal vocht seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA's) worden overgedragen.

Heeft u een evenement waarbij seksuele en/of erotische handelingen onderdeel van het programma zijn en waaraan bezoekers kunnen deelnemen? Dan moet u maatregelen nemen om deze infectierisico's te verkleinen. Omdat seksuele en erotische handelingen extra risico's met zich mee kunnen brengen voor bezoekers die hieraan deelnemen, is het belangrijk dat u bezoekers informeert over deze risico's.

Technische Hygiëne Zorg

Mocht u vragen hebben over de onderstaande beschreven maatregelen, bel gerust. We staan u graag te woord. U kunt ons bereiken via telefoonnummer:

T 088 - 880 50 78 (optie 4)

of stuur een mail naar:

evenementen@ggdzl.nl

Dit advies is tot stand gekomen door:

- **HYGIËNERICHTLIJN VOOR EVENEMENTEN (RIVM)**
- **HYGIËNERICHTLIJN VOOR SEKSBEDRIJVEN EN SEKSWERKERS (RIVM)**

SOA's (Seksueel Overdraagbare Aandoeningen) ontstaan door ziekteverwekkers in sperma, voorvocht, vaginaal vocht, bloed en de slijmvliezen. Besmetting vindt plaats door lichaamsvloeistoffen die op handen, huid of materialen komen. Geef deelnemers en bezoekers advies over:

- › SOA preventie:
 - › condooms (bij vaginale en anale seks of gebruik speeltjes/voorwerpen)
 - › beflapjes (bij orale seks)
 - › glijmiddel (liefst eenmalige zakjes)
 - › handschoenen (bij mogelijk contact met bloed en/of ontlasting)
- › [PrEP](#) (Pre Expositie Profylaxe – preventiepill HIV voor mannen die seks hebben met mannen (MSM))
- › [PEP](#) (Post Expositie Profylaxe – HIV-remmers die <72u gestart kunnen worden na risico op HIV)
- › [SOA testen](#)
- › [Vaccinaties](#) tegen soa's

Hygiënenormen algemeen:

- › Was de handen:
 - › voor en na ieder sekscontact of massage;
 - › als er lichaamsvloeistoffen zoals sperma, voorvocht, vaginaal vocht of bloed op de handen zitten;
 - › als er glijmiddel of massagevloeistof op de handen zit;
 - › na een toiletbezoek;
 - › voor en na het (bereiden van) eten;
 - › na het uittrekken van wegwerphandschoenen;
 - › na schoonmaakwerkzaamheden;
 - › als de handen zichtbaar vuil zijn.
- › Indien mogelijk voorafgaand aan seksuele handelingen of een massage douchen of wassen met water en vloeibare zeep. Zorg dat washandjes, sponzen en andere persoonlijke schoonmaakmaterialen niet gedeeld worden.
- › Was het onderlichaam na seks met water. Gebruik geen zeep of andere producten. Als het op locatie mogelijk is om anaal te spoelen, gebruik dan een los opzetstuk voor eenmalig gebruik. Gooi het opzetstuk direct na gebruik weg.
- › Gebruik per klant schoon linnengoed of een grote handdoek waarmee het lichaam van de klant niet op de lakens komt. Gooi de handdoek direct na de seks/massage in de was. Komt de klant toch op de lakens: verschoon de lakens na de klant.
- › Ook ander linnengoed dat is gebruikt door de klant, zoals een badjas of een stoffen handdoek, direct na gebruik in de was gooien.
- › Bij een klapper*: spoel de binnenkant van de vagina en anus niet uit, hierdoor vergroot juist de kans op een soa. Bij een vaginale klapper: plas goed uit en was de buitenkant van de vagina met water. Neem contact op met uw huisarts of [GGD-soapoli](#) om te beoordelen of aanvullend onderzoek en/of behandeling nodig is.

* Een klapper is een gescheurd of afgegleden condoom

Soa's en infectieziekten kunnen een tijdje buiten het lichaam overleven. Pas daarom op met voorwerpen en oppervlakken waar lichaamsvloeistoffen op zijn gekomen of waar glijmiddel of massagevloeistof op zit. Als lichaamsvloeistoffen in de mond, anus of vagina of in aanraking met een wondje komen, kunnen soa's worden overgedragen. Denk hierbij aan:

- › Glijmiddel
- › Massagevloeistof
- › Matras(hoezen)
- › Seksspeeltjes
- › Voorwerpen gebruikt tijdens de seks (seksspeeltjes, bdsm-materiaal)
- › Spoelmaterialen voor vaginale en anale douches

Hygiënenormen seksspeeltjes en voorwerpen:

- › Voorkom besmetting door seksvoorwerpen door te kiezen voor één van de onderstaande handelingen:
 - › maak de speeltjes en voorwerpen waar lichaamsvloeistof, glijmiddel of massagevloeistof op zit direct na gebruik bij een klant schoon én desinfecteer ze; of:
 - › doe een condoom om het speeltje of het voorwerp. Leg een knoop in de open kant van het condoom (aan onderkant van speeltje of voorwerp). Gebruik per klant een nieuw condoom. Gooi het condoom na gebruik weg. Maak daarna het speeltje schoon met water en zeep. Mocht het seksspeeltje tóch, bijvoorbeeld bij het afdoen van het condoom, in aanraking komen met lichaamsvloeistoffen, glijmiddel of massagevloeistof, dan is schoonmaken én desinfecteren nodig; of:
 - › gebruik wegwerpmaterialen. Gooi die direct na gebruik bij één persoon weg.
- › Houd vuile seksspeeltjes en voorwerpen gescheiden van schone spullen. Dit voorkomt dat de schone spullen ook vuil worden.
- › Maak oppervlakken waar lichaamsvloeistof, glijmiddel of massagevloeistof op zit, zoals de matrashoes, schoon. Desinfecteer daarna de plekken waar vloeistoffen op zaten.

Bij juist gebruik van glijmiddel en condooms verkleint de kans op soa's.

Hygiënenormen glijmiddel en condooms:

- › Zorg dat in of vlakbij de ruimte waar seksuele handelingen plaatsvinden glijmiddelen en condooms aanwezig zijn. Gebruik alleen condooms met een CE-logo* op de verpakking. **CE**
- › Gebruik alleen glijmiddelen die ook daadwerkelijk als glijmiddel verkocht worden. Vervang glijmiddel nooit door handcrème, babyolie of andere producten. Gebruik bij voorkeur 'single use' glijmiddel zakjes.
- › Gebruik alleen condooms die niet over de datum zijn en waarvan de verpakking onbeschadigd is. Gebruik het condoom zoals omschreven in de gebruiksaanwijzing.
- › Zorg dat condooms geen nonoxynol 9 bevatten**.
- › Bewaar condooms in hun originele verpakking, op een droge en donkere plek op kamertemperatuur. Leg ze dus niet in de koelkast of op de vensterbank. Bewaar condooms niet in de buurt van scherpe voorwerpen.

- › Gebruik bij latexcondooms alleen glijmiddelen en massagevloeistof op water- of siliconenbasis. Condoms kunnen worden beschadigd, doordat latex oplost in vetten en oliën.
- › Glijmiddelen en massagevloeistof op vet- of oliebasis alleen gebruiken in combinatie met polyurethaancondooms. Polyurethaancondooms kunnen wél tegen vetten en oliën.
- › Gebruik altijd een condoom en voldoende glijmiddel bij vaginale en anale seks. Gebruik ook een condoom tijdens het pijpen en een beflapje tijdens het beffen of rimmen. Slik nooit sperma, voorvocht, vaginaal vocht, bloed of ontlasting in.

** Het is wettelijk verboden condoms zonder dit logo te gebruiken. Het logo geeft aan dat het condoom en de verpakking voldoen aan de Europese norm.*

*** Nonoxynol 9 wordt soms aan condoms toegevoegd als zaaddodend middel. Maar nonoxynol 9 beschadigt ook het slijmvlies van de vagina. Dit verhoogt de vatbaarheid voor soa's en andere infecties. Op de verpakking staat of nonoxynol 9 is toegevoegd.*

Contact met bloed, urine en ontlasting kan een verhoogd risico geven op soa's en infectieziekten.

Hygiënenormen bij (mogelijk) contact bloed, urine en/of ontlasting:

- › Raak bloed en wondvocht van een ander niet met blote handen aan. Gebruik hiervoor wegwerphandschoenen.
- › Fisting: er is een kans dat de vagina of anus wordt beschadigd en gaat bloeden.
Wanneer er wondjes aan handen/vingers/nagelriemen zijn bestaat er risico op soa:
 - › zorg dat de nagels kort zijn en zonder scherpe randjes;
 - › gebruik een handschoen om de hand waarmee wordt gefist. Gebruik alleen handschoenen met op de verpakking de volgende normen en afbeeldingen: CE-markering en norm EN 374 geschikt voor micro-organismen;
 - › gebruik per klant een nieuwe handschoen en nieuw glijmiddel;
 - › stop als de vagina of anus gaat bloeden;
 - › laat de ontvanger de anus schoonspoelen voor het fisten.
- › Golden shower en poepseks: soms wordt, bijvoorbeeld bij een golden shower, urine doorgeslikt. Urine is op zich steriel. Dit betekent dat er geen ziekteverwekkers in zitten. Alleen als iemand een soa heeft en er bloed met de urine mee naar buiten komt, kan de soa worden overgebracht op degene die de urine drinkt. Omdat er in poep heel veel bacteriën en virussen zitten, is het niet veilig om, bijvoorbeeld bij poepseks, poep te eten. Ook via (kleine) wondjes kunnen ziekteverwekkers overgedragen worden:
 - › Drink geen urine wanneer u ziet of vermoedt dat er bloed in de urine aanwezig is;
 - › Eet geen ontlasting;
 - › Voorkom dat er ontlasting of urine met zichtbare bloedbijmenging in wondjes komt.
 - › Huidbeschadiging of -doorboring: als dit plaatsvindt op het evenement is een extra aanvullend advies nodig. Zie hiervoor [LCHV-hygiënerichtlijn voor piercen](#).

Ruimtes waar seksuele handelingen plaatsvinden zijn bijvoorbeeld peeskamers, darkrooms, seksbioscopen en relaxcabines. Ziekteverwekkers kunnen in deze ruimtes aanwezig zijn in glijmiddel of sperma- of bloedvlekken op bijvoorbeeld stoelen en wanden.

Hygiënenormen inrichten ruimtes:

- › Gooi scherpe voorwerpen direct na gebruik in een naaldcontainer met het UN-keurmerk. Gooi ze niet in een gewone afvalbak. Vervang naaldcontainers als ze tot de maximale vullijn vol zitten. Sluit het deksel en lever de volle naaldcontainers in. U kunt volle naaldcontainers alleen inleveren bij [inzamelaars](#) die een zogeheten VIH-nummer hebben.
- › Zorg dat voorwerpen en oppervlakken waar glijmiddel, massagevloeistof en/of lichaamsvloeistoffen op komen, van een materiaal zijn dat geen vocht doorlaat en dat goed schoon te maken en te desinfecteren is.
- › Zorg, in of vlakbij de ruimte, voor een goed schoon te maken wastafel met warm en koud stromend water, een zeepdispenser en papieren wegwerphanddoeken. Stoffen handdoekjes zijn alleen toegestaan als er na gebruik een schone wordt opgehangen.
- › Plaats een afvalbak met zak in de ruimte.
- › Plaats papieren wegwerphanddoekjes en schoonmaak- en desinfectiemiddelen in of vlakbij de ruimte. Zo kunnen sekswerkers of klanten stoelen en andere plekken voor en na gebruik schoonmaken en zo nodig desinfecteren.
- › Zorg dat er in of vlakbij de ruimte waarin seksuele handelingen plaatsvinden verschillende maten condooms en glijmiddel zijn.
- › In ruimtes waar bezoekers zich samen terugtrekken om seksuele handelingen te verrichten dienen de condooms, papieren wegwerphanddoekjes, afvalbak met zak en schoonmaak- en desinfectiemiddelen altijd in de ruimte zelf aanwezig te zijn.
- › Worden er scherpe materialen weggegooid in de ruimte? Plaats dan een naaldcontainer in de ruimte.
- › De ruimte kan door de gebruiker(s) van de ruimte goed worden verlicht, bijvoorbeeld door middel van een dimknop.